

Анна КУЛИК

здобувачка 4 курсу спеціальності «Менеджмент»

Науковий керівник: **Олена БЕЗДІТКО,**

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та маркетингу

Поліський національний університет,

м. Житомир

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА

У сучасних умовах світової глобалізації та науково-технічної інтеграції виробництво конкурентоспроможної продукції стає вирішальною вимогою успішного розвитку економіки. Якість є основним фактором конкурентоспроможності, і інструменти управління якістю впливають на системи та процеси підприємства, сприяючи підвищенню якості продукції та формуванню стійкої конкурентної позиції.

Опитування споживачів підтверджують, що серед усіх показників конкурентоспроможності продукції 70% респондентів надають перевагу якості при прийнятті рішення про вибір продукції чи отримання послуги. Управління якістю стає важливим аспектом для виробничих підприємств, оскільки воно гарантує відповідність продукції або навіть перевершення очікувань клієнтів [1].

Керування якістю продукції є ключовим аспектом діяльності підприємств, оскільки воно забезпечує не лише відповідність продукції очікуванням клієнтів на всіх етапах виробництва, але й виявляє потенційні резерви для подальшого поліпшення якості. Умови постковідного відновлення економіки, воєнного стану та післявоєнної відбудови ще більше підкреслюють важливість виробництва якісної продукції для забезпечення виживання на ринку, утримання лідерських позицій та високого рівня конкурентоспроможності.

Якість представляє собою сукупність характеристик конкретного об'єкта, такого як продукція або послуга, які потенційно або фактично можуть в задовольнювати потреби користувача відповідно до їхнього призначення. Висока якість продукції є основою для соціального прогресу та розвитку [2, с. 147].

Якість продукції визначається сукупністю її властивостей, які визначають її придатність для задоволення конкретних потреб згідно з її призначенням. Управління якістю продукції є невід'ємною частиною управління виробництвом [2, с. 148-149].

Управління якістю продукції вимагає впливу на всі аспекти її розробки та реалізації. Такий комплексний підхід сприяє забезпеченню високої якості продукції та задоволенню потреб споживачів. Управління якістю – це систематичні дії, спрямовані на створення, використання або споживання продукції з метою забезпечення, підтримки та контролю необхідного рівня якості [3, с. 72].

Міжнародні стандарти ISO серії 9000 відіграють важливу роль у підвищенні якості продукції сучасного суспільства. Ці стандарти є основою організаційно-технічної системи якості, відображаючи міжнародний досвід управління якістю на підприємстві. Стандартизація виступає як важливий елемент у сучасному механізмі управління якістю продукції [4].

Управління якістю, подібно до будь-якого управлінського процесу, здійснюється через виконання управлінських функцій. При розробці концепції управління якістю важливим є використання процесного підходу як одного з ключових підходів у теорії менеджменту. Цей підхід дозволяє структурувати та представити управління якістю як неперервний ланцюг взаємопов'язаних функцій, спрямованих на забезпечення якості.

Концепцію управління якістю можна сформулювати наступним чином: управління якістю – це безперервний процес впливу на виробництво через послідовне виконання логічно взаємопов'язаних функцій з метою забезпечення високої якості продукції. Ці функції включають взаємодію з

зовнішнім середовищем, розробку політики та планування якості, навчання та мотивацію персоналу, організацію роботи з якістю, контроль якості, інформацію про якість, розробку заходів, прийняття рішень і їхню реалізацію.

Коли ми розглядаємо питання управління підвищенням якості, важливо враховувати, що покращення якості продукції призводить до додаткових виробничих витрат, що підвищує собівартість продукції та, відповідно, її ціну.

Управління підвищенням якості продукції потребує додаткових витрат праці, які можуть бути окуплені через економію, пов'язану з експлуатацією виробу. На цьому етапі додаткові витрати повністю компенсуються високою ціною якісного товару, що сприяє підвищенню рентабельності та обсягу прибутку.

Отже, успішне функціонування економіки країни та виконання державним органом своїх функцій залежить від якості продукції кожного окремого підприємства, що в свою чергу сприяє розвитку галузей промисловості. Управління якістю на підприємстві є складним процесом, і його ефективність залежить від різних чинників, таких як розвиток техніки, технологій, обмін інформацією, рівень кваліфікації персоналу, використання інформаційно-комп'ютерних систем, впровадження інновацій та ефективність управлінської системи в цілому.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт наукометричної бази Web of Science Core Collection [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://www.webofscience.com>
2. Капінос Г.І. Управління якістю продукції в системі операційного менеджменту підприємства. Вісник Хмельницького національного університету. Сер.: Економічні науки. 2018. № 5 (1). С. 147–150.
3. Машта Н.О., Бенчук О.П. Основи стандартизації, метрології та управління якістю: навч. посіб. Рівне : 2015. 388 с.

4. Системи управління якістю: основні положення та словник термінів: ДСТУ ISO 9000:2015 (ISO 9000:2015, IDT) [Електронний ресурс]. Режим доступу :

<https://khoda.gov.ua/image/catalog/files/%209000.pdf>.